

ZBIGNIEW BARWINA

PRZEPIS ART. 114 § 4 KODEKSU KARNEGO
W ŚWIETLE KONWENCJI O PRZEKAZYWANIU
OSÓB SKAZANYCH Z DNIA 21 MARCA 1983 R.

I. UWAGI WPROWADZAJĄCE

Zgodnie z art. 114 § 1 k.k. orzeczenie zapadłe w innym państwie nie jest przeszkodą do ścigania i osądzenia sprawcy w Polsce za ten sam czyn zabroniony, o ile może on być oceniany w świetle przepisów polskiej ustawy karnej. Prawomocne zakończenie postępowania karnego za granicą nie stanowi więc negatywnej przesłanki procesowej w rozumieniu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Nie obowiązuje też w tym wypadku zasada *ne bis in idem*, a przepisy art. 10 k.p.k. znajdują zastosowanie w takim zakresie, jak gdyby do osądzenia sprawcy w ogóle nie doszło.

Jednym z wyjątków od powyższej zasady jest przejście wyroku skazującego zapadłego za granicą do wykonania (art. 114 § 2 pkt 1 *in principio* k.k.). Zgodnie z art. 114 § 4 k.k. w takim wypadku sąd określa według polskiego prawa kwalifikację prawną czynu oraz podlegającą wykonaniu karę lub inny środek przewidziany w Kodeksie karnym. Ustalając rodzaj i wymiar kary sąd bierze pod uwagę wyrok wydany w innym państwie, zagrożenie karne w polskiej ustawie, okres rzeczywistego pozbawienia wolności za granicą oraz wykonaną tam karę lub inny środek. Różnice między wysokością wymierzonej kary a górną granicą jej wymiaru w polskim prawie sąd uwzględnia na korzyść skazanego, co uniemożliwia określenie kary, która swoją wysokością przekraczałaby górną granicę zagrożenia¹.

¹ Zob. S. Steinborn, w: J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. II, Kraków 2006, s. 873.

Przejęcie orzeczenia do wykonania regulują w polskim porządku prawnym obok art. 114 § 4 k.k. również przepisy rozdziału 66 k.p.k. normujące procedurę przejęcia orzeczenia do wykonania. Zgodnie z art. 611c § 1 i 2 k.p.k., po przejęciu orzeczenia do wykonania sąd określa kwalifikację prawną czynu według prawa polskiego oraz karę i środek, podlegające wykonaniu. Określając karę lub środek podlegający wykonaniu, sąd stosuje odpowiednio przepis art. 114 § 4 k.k.

Istotnym elementem polskiego porządku prawnego w omawianym zakresie są ponadto regulacje umów międzynarodowych: art. 9–11 Konwencji Rady Europy o przekazywaniu osób skazanych, sporządzonej w Strasburgu dnia 21 marca 1983 r.² (dalej: konwencja z 1983 r.), art. 10 Konwencji o przekazywaniu osób skazanych na karę pozbawienia wolności w celu odbycia kary w państwie, którego są obywatelami, sporządzonej w Berlinie w dniu 19 maja 1978 r.³ oraz przepisy licznych umów bilateralnych⁴. Konwencja z 1983 r. stanowi aktualnie podstawowy instrument międzynarodowej współpracy w sprawach karnych w omawianym zakresie.

Przedmiotem poniższych rozważań będzie relacja przepisów konwencji z 1983 r. oraz art. 114 § 4 k.k. i art. 611c k.p.k. Kwestia ta wydaje się warta uwagi, gdyż przejmowanie orzeczeń do wykonania przysparza w praktyce wielu problemów, których rozwiązanie przez Sąd Najwyższy często spotyka się z krytyką. Mimo iż w najbliższych latach rolę konwencji z 1983 r. w stosunkach między państwami członkowskimi Unii Europejskiej przejmie nowa decyzja ramowa⁵, konwencja z 1983 r. funkcjonować będzie nadal w stosunkach z innymi państwami stronami.

² European Treaty Series nr 112. Podpisana przez Polskę dn. 22 XI 1993 r., ratyfikowana 8 XI 1994 r. (Dz.U. z 1995 r., Nr 51, poz. 279–280). W stosunku do Polski weszła w życie 1 III 1995 r.

³ Dz.U. z 1980 r., Nr 8, poz. 21–22.

⁴ Zob. M. H u d z i k, *Określenie granic przejętej do wykonania kary pozbawienia wolności — problematyka umów dwustronnych (próba syntezy)*, w: *Studia i analizy Sądu Najwyższego*, t. I, Warszawa 2007, s. 147 i n.

⁵ Decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW z dn. 27 XI 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności — w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej, Dz.Urz. UE L 327 z 5 XII 2008 r., s. 27.

II. PROCEDURA WYKONANIA KARY PRZEWIDZIANA W KONWENCJI Z 1983 R.

Konwencja z 1983 r.⁶ przewiduje dwa sposoby postępowania państwa wykonania w związku z przejęciem skazanego: wykonanie kary w dalszym ciągu albo niezwłocznie albo na podstawie orzeczenia sądowego lub administracyjnego (art. 9 lit. a⁷) oraz przekształcenie skazania w orzeczenie państwa wykonania w drodze postępowania sądowego lub administracyjnego i zastąpienie kary wymierzonej w państwie skazania karą przewidzianą przez prawo państwa wykonania za takie samo przestępstwo (art. 9 lit. b).

Między obiema powyższymi procedurami zachodzi zasadnicza różnica⁸. Wykonanie kary w dalszym ciągu zakłada, że państwo wykonania związane jest co do zasady rodzajem i wymiarem kary (art. 10 ust. 1). Zasada ta doznaje wyjątku, gdy rodzaj lub wymiar kary są niezgodne z prawem państwa wykonania. W takim przypadku możliwe jest do s t o s o w a n i e kary do wymogów wynikających z tego prawa, przy czym powinna ona swoim rodzajem możliwie najbardziej odpowiadać karze orzeczonej w państwie skazania. Najistotniejszą cechą wykonania kary w dalszym ciągu jest więc fakt, że wykonaniu podlega kara orzeczonej przez sąd państwa obcego.

Procedura, o której mowa w art. 9 lit. b, polega tymczasem na z a s t ą p i e n i u kary wymierzonej w państwie skazania karą przewidzianą za taki sam czyn w prawie państwa wykonania, przy zachowaniu wymogów wskazanych w art. 11 ust. 1 lit. a–d (procedura *exequatur*⁹). W tym przypadku wykonywaniu podlega kara wynikająca z orzeczenia wydanego w państwie

⁶ Analiza przepisów konwencji z 1983 r. opiera się na polskim tłumaczeniu. Zob. *Standardy prawne Rady Europy. Teksty i komentarze*, t. III: *Prawo karne*, red. E. Zielińska, Warszawa 1997, s. 452.

⁷ Artykuły bez wskazania źródła stanowią przepisy konwencji z 1983 r.

⁸ Zob. J. C i s z e w s k i, *Komentarz do Konwencji o przekazywaniu osób skazanych*, w: *Standardy prawne...*, *op. cit.*, s. 491; M. H u d z i k, Głosa do postanowienia SN z 27 IV 2005 r., IV KK 89/05, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2005, nr 3, s. 157 i n.; M. H u d z i k, H. K u c z y ń s k a, Głosa do postanowienia SN z 11 II 2004 r., V KK 344/04, „Przegląd Sądowy” 2005, nr 3, s. 117.

⁹ Zasadne jest ograniczenie pojęcia *exequatur* tylko do sytuacji, przekształcenia kary (art. 9 ust. 1 lit. b w zw. z art. 11 ust. 1). W literaturze mówi się często o dwóch procedurach *exequatur* określonych w art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 1 (zob. M. P ł a c h t a, Głosa do uchwały SN z 20 XI 1996 r., OSNKW 1997, nr 1/2, poz. 5, I KZP 29/96, PiP 1997, nr 7, s. 110), co może przyczynić się do zacierania różnicy między dwoma procedurami wykonania kary.

wykonania, a przenosząc tę tezę na polskie warunki — kara, którą określił sąd w trybie art. 61lc § 1 k.p.k.¹⁰

Zgodnie z art. 3 ust. 3 każde państwo strona może złożyć oświadczenie, w którym zastrzeże, iż zamierza wyłączyć w odniesieniu do innych państw stosowanie jednego z tych rodzajów wykonania kary. Polska nie złożyła żadnego oświadczenia w tym zakresie. Fakt ten pociąga za sobą daleko idące konsekwencje. Ponieważ z konwencji z 1983 r. nie wynikają zobowiązanie międzynarodowe Polski do stosowania tej czy innej procedury, ustawodawca polski ma swobodę uregulowania tej kwestii w prawie wewnętrznym¹¹.

Należy wspomnieć również o art. 9 ust. 2, który zobowiązuje państwo wykonania do przekazania państwu skazania, na jego wniosek, informacji, która procedura wykonania kary zostanie zastosowana w danej sprawie. Trzeba przyjąć, że zawiadomienie to ma jedynie znaczenie informacyjne i jest istotne wówczas, gdy państwo nie złożyło oświadczenia w trybie art. 3 ust. 3 konwencji z 1983 r. Państwo powinno w zawiadomieniu wskazać, zastosowanie której procedury wynika z jego prawa wewnętrznego. Problematiczne wydaje się związanie sądu orzekającego treścią takiej informacji w sytuacji, gdy prawo wewnętrzne uzależnia zastosowanie jednej z procedur od uznania sądu, a tym bardziej, gdy narzuca ono sądowo zastosowanie tego, a nie innego trybu wykonania kary.

¹⁰ Odmienne: postanowienie SN z 27 IV 2005 r., IV KK 89/05, OSNKW 2005, nr 5, poz. 46. W kwestii różnicy między dwiema procedurami z uwagi na wykonywaną karę por. również tezę 46 raportu wyjaśniającego do konwencji z 1983 r.: „The basic difference between the »continued enforcement« procedure under Article 10 and the »conversion of sentence« procedure under Article 11 — commonly called »exequatur« — is that, in the first case, the administering State continues to enforce the sanction imposed in the sentencing State (possibly adapted by virtue of Article 10, paragraph 2), whereas, in the second case, the sanction is converted into a sanction of the administering State, with the result that the sentence enforced is no longer directly based on the sanction imposed in the sentencing State”. Zob. Explanatory Report to the Convention on the Transfer of Sentenced Persons, European Treaty Series nr 112, <http://conventions.coe.int/treaty/en/Reports/Html/112.htm>.

¹¹ Odmienne: uchwała SN z 20 XI 1996 r., I KZP 29/96, OSNKW 1997, nr 1/2, poz. 5, gdzie SN wywodzi, że brak złożenia oświadczenia w trybie art. 3 ust. 3 konwencji z 1983 r. pociągnęło za sobą konieczność takiego ukształtowania prawa wewnętrznego, aby możliwe było zastosowanie obu procedur, o których mowa w art. 9. Stanowisko takie nie może być jednak trafne, skoro konwencja z 1983 r. przewiduje dwa fakultatywne tryby wykonania kary, a z żadnego jej przepisu nie wynika możliwość wiążącego wpłynięcia państwa skazania na to, która procedura zostanie w danej sprawie zastosowana.

III. PROCEDURA WYKONANIA KARY PRZEWIDZIANA W ART. 114 § 4 K.K.

Polski ustawodawca uzupełniając postanowienia konwencji z 1983 r. zdecydował, że w przypadku przejścia orzeczenia do wykonania sąd określający kwalifikację prawną czynu oraz karę i środek podlegające wykonaniu (art. 611c § 1 k.p.k.) powinien stosować procedurę przekształcenia kary, o której mowa w art. 9 lit. b. Okoliczność ta nie wynika jednak z przepisów rozdziału 66 k.p.k., lecz z art. 114 § 4 k.k.

Pogląd powyższy jest odosobniony w literaturze¹². Z nielicznego orzecznictwa SN wynika — po pierwsze — dopuszczalność zastosowania przez sąd orzekający obu trybów, o których mowa w art. 9 ust. 1, a po drugie związanie sądu treścią zawiadomienia przekazanego zgodnie z art. 9 ust. 2. W uchwale z 20 listopada 1996 r. SN¹³ przyjął, iż „art. 538b k.p.k.¹⁴ nie dostarcza jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy określenie kwalifikacji prawnej czynu [...] oraz kary [...] polegać ma na wykonaniu kary w dalszym ciągu [...], czy też powinno sprowadzać się do przekształcenia kary”. Komentatorzy art. 114 § 4 k.k. stoją na odmiennym stanowisku, zgodnie z którym w trybie art. 114 § 4 k.k. „sąd polski [...] adoptuje to rozstrzygnięcie [sądu państwa skazania — przyp. Z.B.] na grunt prawa polskiego. Należy jednak zaznaczyć, że chodzi jedynie o dostosowanie wyroku do ustawodawstwa państwa, w którym ma być on wykonany, a nie o wymierzanie kary od nowa”¹⁵. Z tezy tej wynika, iż orzekając o karze podlegającej wykonaniu sąd stosuje procedurę wykonania kary w dalszym ciągu (art. 9 lit. a)¹⁶.

¹² Zob. M. H u d z i k, *Glosa...*, *op. cit.*, s. 154–155. Odmiennie jedynie J. C i s z e w s k i, *Komentarz...*, *op. cit.*, s. 495, który jednakże nie uzasadnia szczegółowo zajętego stanowiska.

¹³ Uchwała SN z 20 XI 1996 r., I KZP 29/96, OSNKW 1997, nr 1/2, poz. 5. Por. też głosę do tej uchwały: M. P ł a c h t a, *Glosa...*, *op. cit.*, s. 108 i n. Autor nie poddaje krytyce wskazaną tezę.

¹⁴ Treść tego przepisu pokrywa się w kwestiach istotnych dla omawianej problematyki z obecnym art. 611c § 1 k.p.k. i art. 114 § 4 k.k.

¹⁵ J. R a g l e w s k i, w: G. B o g d a n, Z. Ć w i a k a l s k i, P. K a r d a s, J. M a j e w s k i, J. R a g l e w s k i, M. S z e w c z y k, S. S z u s t e r, W. W r ó b e l, A. Z o l l, *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I, Kraków 2004, s. 1153. Na marginesie warto zaznaczyć, że autor ten słusznie wprowadza rozróżnienie pomiędzy „adaptacją wyroku” i „wymierzaniem kary od nowa”. Oba te zwroty dobrze oddają istotę sposobów wykonania orzeczenia z art. 9 lit. a i b.

¹⁶ Por. też: N. K ł a c z y Ń s k a, w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2007, s. 694; A. M a r e k, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2007, s. 253; B. K u n i c k a - M i c h a l s k a, w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. G. Rejman,

Oba powyższe stanowiska należy odrzucić. W przypadku zastosowania procedury przekształcenia kary sąd wymierza nową karę na podstawie okoliczności wskazanych w art. 114 § 4 k.k. Obok wysokości kary wymierzonej w państwie skazania i zagrożenia karnego w polskiej ustawie sąd zobowiązany jest uwzględnić okres rzeczywistego pozbawienia wolności za granicą oraz wykonaną tam karę lub inny środek, np. tymczasowe aresztowanie. Wskazać należy tymczasem, że art. 10 ust. 2, precyzujący tryb wykonania kary w dalszym ciągu, w ogóle nie przewiduje możliwości uwzględnienia faktu wykonania kary za granicą. W przypadku wykonania kary w dalszym ciągu sąd nie może więc odzwierciedlać w procesie adaptacji kary częściowego jej wykonania. Jest to naturalna konsekwencja faktu wykonywania kary orzeczonej w państwie skazania, a nie kary przekształconej w państwie wykonania. Inaczej mówiąc, orzeczenie adaptujące karę do wymogów prawa państwa wykonania nie skutkuje ponownym rozpoczęciem wykonywania kary. Dostosowanie kary może wpływać jedynie na koniec wykonania kary, a nie na jej początek. Skoro kara ma być wykonywana w dalszym ciągu, początkiem jej wykonywania wiążącym dla państwa wykonania jest rozpoczęcie wykonywania kary w państwie skazania. Orzeczeniem dostosującym sąd państwa wykonania jedynie niejako zarządza dalsze wykonywanie kary orzeczonej w państwie obcym. Odjęcie w takiej sytuacji od kary określonej w wyroku kary już wykonanej prowadziłoby do nieuzasadnionego uprzywilejowania osoby skazanej. Jednym słowem, uwzględnianie częściowego (lub nawet całkowitego) wykonania kary w państwie skazania jest sprzeczne z ideą wykonywania kary w dalszym ciągu, a jeżeli art. 114 § 4 k.k. zobowiązuje sąd do wzięcia pod uwagę tej okoliczności, nie może równocześnie dopuszczać tego trybu wykonania kary.

W przeciwieństwie do art. 10 ust. 2, przepis art. 11 ust. 1 nie tylko dopuszcza, ale wręcz zobowiązuje sąd orzekający do uwzględnienia okresu pozbawienia wolności w państwie skazania. Orzekając zgodnie z art. 11 ust. 1 i art. 114 § 4 k.k., sąd ponownie wymierza karę osobie skazanej¹⁷, która jest następnie od początku wykonywana w państwie skazania. W takiej sytuacji uwzględnienie kary odbytej za granicą chroni osobę skazaną przed dwukrotnym odbyciem tej samej części kary. Może zastanawiać nieumieszczenie w art. 11 ust. 1 — tak jak to uczyniono w art. 10 ust. 2 — zakazu wymierzenia kary przekraczającej ustawowy wymiar w państwie wykona-

Warszawa 1999, s. 1385. Warto zauważyć, iż wielu komentatorów w ogóle nie odnosi się do omawianej kwestii.

¹⁷ Odmiennie: postanowienie SN z 27 IV 2005 r., IV KK 89/05, OSNKW 2005, nr 5, poz. 46.

nia. Jest to kolejna okoliczność przesądzająca o specyfice tego trybu wykonania kary. Ponieważ sąd zastępuje karę wymierzoną w państwie skazania karą przewidzianą przez prawo państwa wykonania (art. 9 ust. 1 lit. b), jest on tak samo związany górną granicą wymiaru kary, jak w każdym innym przypadku zastosowania polskiej ustawy karnej. Wynika z tego, że nawet gdyby w art. 114 § 4 *in fine* k.k. brak było słów: „z uwzględnieniem różnic na korzyść skazanego”, zakaz przekraczania tej granicy wynikałby z art. 53 ust. 1 k.k. W tym stanie rzeczy uznać należy, iż sąd orzekający w trybie art. 611c § 1 i 2 w zw. z art. 114 § 4 k.k. może obniżyć wymiar orzeczonej kary poniżej górnej granicy ustawowego zagrożenia i to nawet wtedy, gdyby pierwotna kara tej granicy nie przekraczała¹⁸. Podkreślić trzeba wreszcie, że wszystkie wymogi nałożone przez art. 114 § 4 k.k. znajdują wyraz również w art. 11 ust. 1. Przepisy te pozostają w pełnej koherencji¹⁹.

IV. ORZEKANIE W TRYBIE ART. 611C § 1 I 2 W ZW. Z ART. 114 § 4 K.K. A ZOBOWIĄZANIE DO ZASTOSOWANIA PROCEDURY WYKONANIA KARY W DALSZYM CIĄGU

Polskie Ministerstwo Sprawiedliwości zobowiązuje się często w oświadczeniu przesyłanym w trybie art. 9 ust. 2 do zastosowania procedury wykonania kary w dalszym ciągu. Zdarza się, iż ma to miejsce na wniosek państwa skazania. W świetle powyższych rozważań praktyka ta budzi wątpliwości. Konwencja z 1983 r. jest oczywiście bezpośrednio stosowana i gdyby nie treść art. 114 § 4 k.k. nie byłoby przeszkód w zastosowaniu przez sąd wprost art. 9 ust. 1 lit. a w zw. z art. 10. Problem w tym, że art. 114 § 4 k.k. określa sposób procedowania sądu w sposób szczególny. Taki zabieg ustawodawczy jest dopuszczalny, gdyż konwencja z 1983 r. pozosta-

¹⁸ Tak, trafnie: uchwała SN z 20 XI 1996 r., I KZP 29/96, OSNKW 1997, nr 1/2, poz. 5.

¹⁹ Różnicę między skutkami zastosowania obu trybów wykonania kary w świetle art. 114 § 4 k.k. warto przedstawić na następującym przykładzie. Jeżeli obywatel polski zostanie skazany w państwie A na karę 10 lat pozbawienia wolności za przestępstwo zagrożone w polskiej ustawie karą 8 lat i odbędzie w tym państwie część kary w wysokości 2 lat pozbawienia wolności, polski sąd zgodnie z art. 114 § 4 k.k. powinien określić karę podlegającą wykonaniu w wysokości nie przekraczającej 6 lat. Gdyby sąd ograniczał się jedynie do dostosowania kary do wymogów polskiego prawa, a kara miałaby być w Polsce wykonywana w dalszym ciągu, mógłby określić karę w maksymalnej wysokości 8 lat pozbawienia wolności. Łatwo zauważyć, że w przypadku wykonania kary po jej przekształceniu osoba skazana od nowa rozpoczyna wykonanie nowej kary.

wia państwu możliwość wyboru między dwoma dopuszczalnymi trybami wykonywania kary. Przepis art. 114 § 4 k.k. i przepisy konwencji z 1983 r. nie pozostają więc w kolizji w rozumieniu art. 91 ust. 2 Konstytucji. W tej sytuacji przyjęcie, że zawiadomienie przesłane zgodnie z art. 9 ust. 2 zobowiązuje sąd do zastosowania procedury wykonania kary w dalszym ciągu, równoznaczne jest z akceptacją tezy, iż zawiadomienie to może wyłączać obowiązek sądu zastosowania przepisu ustawy. Skoro treść art. 114 § 4 k.k. — w części dotyczącej obowiązku uwzględnienia przez sąd wykonanej za granicą kary lub środka — nie daje się pogodzić z wykonaniem kary w dalszym ciągu, zastosowanie tej procedury wykonania kary wymagałoby pominięcia art. 114 § 4 k.k. mimo spełnionych przesłanek tego przepisu i oparcia orzeczenia wprost na art. 9 ust. 1 lit. a w zw. z art. 10 ust. 2.

W praktyce dochodzi do sytuacji odmiennej. Niezależnie od tego, czy w sprawie przesłane zostało zawiadomienie w trybie art. 9 ust. 2 i niezależnie od jego treści, sądy stosują art. 611c k.p.k. oraz art. 114 § 4 k.k., co w konsekwencji oznacza każdorazowe przekształcenia kary w trybie art. 9 ust. 1 lit. b. Ponieważ wydaje się, że państwo skazania może wymagać od państwa wykonania, aby wykonało ono karę zgodnie z treścią zawiadomienia, uznać należy, że istniejąca praktyka prowadzi częstokroć do naruszenia polskich zobowiązań międzynarodowych.

V. ORZEKANIE W TRYBIE ART. 611C § 1 I 2 K.P.K. W ZW. Z ART. 114 § 4 K.K. A DYREKTYWY SĄDOWEGO WYMIARU KARY

W orzecznictwie pojawił się pogląd, zgodnie z którym sąd określający karę podlegającą wykonaniu w trybie art. 611c § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 114 § 4 k.k. nie może stosować dyrektyw sądowego wymiaru kary²⁰. Słusznie wskazuje się z drugiej strony, że art. 114 § 4 k.k. nie wyłącza zastosowania art. 53 k.k., a brak jest innych argumentów jurydycznych i kryminalnopolitycznych, które mogłyby przemawiać za tym, że przepis ten wymienia wszystkie okoliczności wpływające na wymiar określonej sankcji karnej²¹.

²⁰ Zob. postanowienie SA w Krakowie z 22 IV 2004 r., sygn. akt II AKz 124/04, KZS 2004, nr 5, s. 30: „Za podstawę swego orzeczenia sąd bierze wyrok obcy, karę grożącą za taki czyn w Polsce, okres rzeczywistego pozbawienia wolności za granicą oraz karę tam wykonaną, a wszelkie różnice bierze na korzyść skazanego (art. 114 § 4 k.k.). Nie mają przy tym zastosowania dyrektywy karania z art. 53 k.k.”

²¹ J. R a g l e w s k i, w: G. B o g d a n [i in.], *op. cit.*, s. 1154.

Analizując ten problem trzeba mieć przede wszystkim w pamięci fakt, iż procedowanie w trybie art. 611c § 1 i 2 k.p.k. stanowi ponowne wymierzenie kary na podstawie polskiej ustawy i w oparciu o ustalenia faktyczne poczynione przez sąd państwa skazania oraz prowadzi do orzeczenia merytorycznego²². Sąd rozstrzyga o karze na nowo, a więc na nowo może też stosować dyrektywy wymiaru kary. Wyłączenie zastosowania art. 53 k.k. mogłoby wynikać w takiej sytuacji wyłącznie z samej konwencji z 1983 r. Wniosku takiego z analizy jej przepisów wyciągnąć jednak nie można. Wręcz przeciwnie. Artykuł 11 ust. 1 lit. a wiąże sąd ustaleniami faktycznymi wynikającymi z orzeczenia skazującego, dopuszcza jednak ich odmienną oceną. Okoliczność ta jest zresztą jedną z cech wykonania kary w dalszym ciągu. Procedura ta pozwala bowiem sądowi na „najpełniejsze przystosowanie orzeczenia obcego do standardów wewnętrznego porządku prawnego” i pozwala na zachowanie „tzw. wewnętrznej sprawiedliwości orzeczeń wydawanych w ramach tego samego systemu prawnego...”²³. Odmówienie w tej sytuacji zastosowania dyrektywom sądowego wymiaru kary musiałoby niweczyć ten skutek.

Trzeba równocześnie zaznaczyć, że art. 53 k.k. nie znalazłby zastosowania w sytuacji dopasowania przez sąd kary w trybie art. 9 ust. 1 lit. a. Przepis art. 10 ust. 2 ogranicza w tym wypadku znacznie swobodę decyzyjną sądu, co zresztą odpowiada istocie wykonania kary w dalszym ciągu. Celem tego trybu jest bowiem wykonanie kary orzeczonej przez sąd państwa obcego, zasadą jest brak ingerencji sądu w wymiar i rodzaj kary, a ewentualne jej dostosowanie do wymogów prawa państwa wykonania ma zapobiegać konieczności wykonania przez to państwo orzeczenia niezgodnego z jego porządkiem prawnym, a nie zmierzać do możliwie pełnego odzwierciedlenia w tym orzeczeniu standardów prawnych państwa wykonania. Konsekwencją tego jest fakt, że zaadaptowana kara musi odpowiadać możliwie najbardziej swoim rodzajem karze wymierzonej w wykonywanym orzeczeniu (art. 10 ust. 1 zd. 2).

²² M. P ł a c h t a, *Glosa...*, *op. cit.*, s. 108.

²³ Tak trafnie: uchwała SN z 20 XI 1996 r., I KZP 29/96, OSNKW 1997, nr 1/2, poz. 5.

